

temelínky

Časopis Jaderné elektrárny Temelín ■ ročník XXI ■ 2 / 2013 ■ www.temelinky.cz

**Temelín je provozován kvalitně, říkají experti
Oranžový rok 2013 - energie do života obcí
Spolupráce s Nadací ČEZ na jihu pokračuje
Na kolo jediné s přilbou**

4 TEMELÍN JE PROVOZOVÁN KVALITNĚ, ŘÍKAJÍ EXPERTI

4 „ŠTÁVA“ POMOCI PŘITEKLA TEMELÍNU Z ELEKTRÁRNY LIPNO

5 LETOS PROBĚHNE VÝMĚNA JODIDOVÝCH TABLET

6 ZAJÍMÁ VÁS ROZŠÍŘENÍ TEMELÍNA?

6 MŮJ NÁZOR NA DĚNÍ V ENERGETICE

7 STAVBA TEMELÍNA 3, 4 SNÍŽÍ NEZAMĚSTNANOST V KRAJI

7 TENDR SE POSUNUL DÁL

8 ORANŽOVÝ ROK 2013 ZAČÍNÁ - POČET AKCÍ STÁLE ROSTE

8 ORANŽOVÝ ROK - ENERGIE DO ŽIVOTA OBCÍ

NAPIŠTE NÁM

Posílejte nám dál své tipy na reportáže, dotazy či zajímavé fotografie na adresu: útvar Komunikace JE Temelín, Václav Brom, 373 05 Temelín. Využít můžete i adresu elektronické pošty: vaclav.brom@cez.cz. Svůj námět můžete zavolat přímo na telefon 381 102 415 nebo 606 352 518.

Václav Brom, šéfredaktor TEMELÍNEK

9 PRANÍ NA VALŠE SI VYZKOUŠELY I DĚTI

10 STUDENTI ČVUT PRAHA SE ZAMĚŘILI NA ČERPADLA

11 NADACE ČEZ POMOHLA DOMÁCÍMU HOSPICI JORDÁN

11 SPOLUPRÁCE S NADACÍ ČEZ NA JIHU POKRAČUJE

12 PĚT NOVÝCH SOCIÁLNÍCH BYTŮ PRO OBEC TEMELÍN

12 VELIKONOČNÍ TRH NA TEMELÍNĚ POMOHL POTŘEBNÝM

13 ZOO HLUBOKÁ ČEKÁ DALŠÍ PŘÍRŮSTKY DO SVÝCH EXPOZIC

14 CESTA NA IC JE TEMELÍN PRO CYKLISTY BUDE ZNAČENA

14 NA KOLO JEDINĚ S PŘILBOU

15 SOUTĚŽÍME S EDOU A IDOU

15 NA BLOK JDE KAŽDÝ TŘETÍ

16 OSVĚTLÍME PŘECHODY NADACE ČEZ

NAVŠTIVTE INFORMAČNÍ CENTRUM JE TEMELÍN

Otevírací doba: denně 9 - 16 hodin, v červenci a srpnu 9 - 17:30 hodin

Informace: ČEZ, a.s., JE Temelín
Informační centrum, 373 05 Temelín

Telefon: +420 381 102 639

Fax: +420 381 104 900

E.mail: infocentrum.ete@cez.cz
www.cez.cz/temelin

TEMELÍNKY

vydává Jaderná elektrárna Temelín ze Skupiny ČEZ.
Adresa redakce: Jaderná elektrárna Temelín, útvar Komunikace, 373 05 Temelín
Čtete i na www.temelinky.cz
Telefon: 381 102 415, fax: 381 102 828, Číslo ISSN: 0139-6382. Fotografie: Václav Brom, Václav Jahoda, Pavel Šimák, Petr Pokorný a archiv JE Temelín.

SLOVO ŘEDITELE

Vážení čtenáři,
letos 20. března jsme přivítali astronomické jaro. Na řadě míst byla zapálena a do řeky hozena Morana – symbol odcházející zimy. Posledního března začal platit letní čas. A kde je jaro? To zatím nepřichází a nepřichází. I teď na začátku dubna je kolem nás sníh a meteorologové říkají – pozor ještě přijde sněhová nadílka. Věřím, že druhá polovina dubna již zimu nadobro zlomí. Nastane teplé období, kdy si konečně řekneme: „Hurá do sedla.“ Ano, promažte řetězy, napumpujte kola, cyklostezky jsou po dlouhé zimě odpočaté a potřebují provětrat. Ale pozor! Nedávno jsem četl, že ke smrtelnému úrazu hlavy může dojít již při pádu v rychlosti 11 km za hodinu. Přilba na hlavě však eliminuje riziko úmrtí při podobném pádu 19krát. Takže, dodržujte jedno z pravidel cyklistického desatera – „Používejte přilbu“, a to již od prvního letošního kilometru. Vyplatí se to. Cyklistika je krásný sport pro všechny a ideální způsob jak poznávat krásy krajiny. Cyklotrasy vedou i kolem elektrárny Temelín a mám vyzkoušeno, že jsou nádherné. Za vyzkoušení určitě stojí Vltavská cesta mezi Hlubokou a Týnem, jejíž rozvoj jsme podporovali. Přeji vám krásné jízdy. První tři měsíce letošního roku šlape elektrárna Temelín jako švýcarské hodinky. Plán výroby elektřiny plníme na více jak sto procent a oba bloky pracují bezpečně a spolehlivě. Od 4. května budeme mít v provozu pouze první blok, neboť na druhém začneme 48denní odstávku pro výměnu čtvrtiny paliva v reaktoru. Tým koordinátorů tuto odstávku již detailně naplánoval, o výsledku však rozhodne její provedení. Myslím, že konečně začínáme učit zkušenosti z 19 provedených odstávek na Temelíně. Každoročně získáváme další významné zkušenosti. I proto věřím, že to vše využijeme pro úspěch letošních odstávek. V závěru března se o další krůček posunul výběr dodavatele na dostavbu Temelína. ČEZ oběma uchazečům zaslal předběžné hodnocení jejich nabídek. Nyní následují další jednání s oběma uchazeči s cílem vylepšení nabídek ve všech jejich částech. Vítěze tendru na dostavbu bychom měli znát ještě letos. Vlastní stavba by potom začala v letech 2016 - 2017. Po roce 2025 by tak v lokalitě Temelín měly pracovat čtyři bloky, jak bylo plánováno v 80. letech. Přeji vám konečně slunečné a teplé jaro.

Miloš Štěpanovský, ředitel JE Temelín

FOTOPŘEHLÍDKA

VYHLAŠUJEME TÉMA 2/2013:

„KONEČNĚ POHYB NA JARNÍM VZDUCHU“

Již tradiční přehlídku fotografií vás, čtenářů Temelínek, jsme v prvním letošním čísle odstartovali tématem „**Jaro je tady**“. Bohužel do uzávěrky jaro ani nezačalo. Poslali jste dvacítku snímků i přesto, že několikrát jste museli sáhnout do archivů let minulých. Každopádně děkujeme a věříme, že pětice vybraných snímků vás potěší. Pro druhé letošní kolo volíme opět jarní téma, ale ve spojení s pobytem venku na vzduchu. Může jít o zachycení sportovních, turistických, ale třeba i zahrádkářských a dalších aktivit na jarním vzduchu. Téma zní „**Konečně pohyb na jarním vzduchu**“.

Každý z autorů může poslat jako přílohu mailu maximálně dvě fotografie ve formátu JPG o velikosti 1600 x 1200 pixelů s uvedením svého jména, věku, adresy a samozřejmě krátkým příběhem či komentářem k fotografii. Uveřejněné fotografie oceníme drobnými dárky. Uzávěrka je již **6. května 2013** a foto posílejte na adresu **vaclav.brom@cez.cz**.

Marie Dědičová, Hosty - Dobrný (43 let)

Paní Marie doprovodila svou jarní fotografii básničkou. Děkujeme a otiskujeme:

*Konečně se jaro tuží,
roztává led na kalužích,
travička se vzhůru dere,
mrazík už ji nepřepere.
Letos byla dlouhá zima,
přišlo jaro, to je prima!*

Vladka Antoň, Dříteň (44 let)

Slunce jsme si letos zatím mnoho neužili...! proto posílám několikadenní kůzle.

Matěj Kouba, ZŠ Dubné (13 let)

Fotografie dovádějících čápů nám poslala z Dubného paní učitelka Holá a připojila tento popis. Matěj moc rád fotografuje. Na fotografiích zachytil samce a samici čápa bílého na věži kostela u nás v Dubném.

Děkujeme a Matějovi pro inspiraci posíláme krásnou knihu fotografií Českých Budějovic, aby se jí pro své další fotografování třeba inspiroval.

Monika Hrabčáková, Borek (35 let)

Zasílám fotografie z loňského jara...

Snad se budou líbit krokusy z mamčininy skalky.

Jaroslava Samková, Zliv (45 let)

Letos zatím jaro bohužel nepřišlo, tak jsem sáhla do archivu za loňský rok. Jaro bývá většinou spojováno s mláďaty, a tak zasílám naše štěňata, která jsou z dcerou Katkou na své první vycházce na zahradě.

TEMELÍN JE PROVOZOVÁN KVALITNĚ, ŘÍKAJÍ EXPERTI

Týden prověřovalo sedm expertů Světového sdružení provozovatelů jaderných elektráren (WANO) JE Temelín. Potvrdili, že je kvalitně provozovanou elektrárnou. Podle expertů elektrárna dobře pracovala s návrhy, které jí doporučili v listopadu 2011 při velké dvoutýdenní prověrce WANO. „Odborníci nám opět potvrdili, že při realizaci jejich doporučení jdeme správným směrem,“ říká ředitel JE Temelín Miloš Štěpanovský. Jedním z příkladů proměny doporučení v praxi je sjednocení systémů pro kalibraci měřicích přístrojů.

„Z kontrol je patrné, že elektrárna s našimi návrhy pracuje. Nenašli jsme oblast, kde by vedení elektrárny na naše doporučení dál nereagovalo,“ uvedl šéf expertů Ján Naňo, který v jaderné energetice pracuje už 35 let. Prostor pro zlepšení odborníci vidí v rychlosti zavádění některých nových praktik. „Nechceme nic podcenit, tak raději postupujeme pečlivěji, i když to někdy může být na úkor rychlosti,“ vysvětluje ředitel JE Temelín Miloš Štěpanovský.

Během týdenní prověrky porovnávali odborníci ze Slovenska, Ruska, Maďarska a Arménie současný stav elektrárny se stavem v roce 2011. Přitom elektrárnu srovnávali s nejlepší světovou praxí. „Tyto mise jsou především o výměně informací. Dochází při nich k předávání nejlepších světových

zkušeností, a to je základ pro neustálé zlepšování celého jaderného průmyslu,“ vidí největší význam těchto prověrek Miloš Štěpanovský. Celkově na Temelíně zahraniční odborníci posuzovali deset oblastí. Byly mezi nimi například provoz, údržba, radiční nebo požární ochrana. Oficiální zprávu obdrží vedení elektrárny do dvou měsíců. Zahraniční experty budou teď světové elektrárny hostit mnohem častěji. Je to jedno z opatření, které organizace WANO zavedla po událostech v japonské Fukušimě. Temelín tak další mezinárodní prověrka čeká už příští rok.

Marek Sviták

■ Další fotografie a informace najdete na www.temelinky.cz.

Šéf prověrky WANO Ján Naňo předává řediteli elektrárny Temelín Miloši Štěpanovskému předběžné výsledky hodnocení expertů.

„ŠTÁVA“ POMOCI PŘITEKLA TEMELÍNU Z ELEKTRÁRNY LIPNO

Více než 600 tisíc Jihočechů se náhle ocitá bez elektriny. Továrny se zastavují, kraj se noří do tmy. Může za to hned několik zkratů rozvodných linek. Přišel tolik obávaný blackout. Takový byl scénář štábního energetického cvičení, které proběhlo na elektrárně Temelín. Do cvičení se zapojilo 30 specialistů ze společností ČEZ, ČEPS a E.ON. Energetici procvičovali vzájemnou komunikaci a především zajištění elektřiny pro elektrárnu Temelín z vodní elektrárny Lipno.

Veškeré kroky probíhaly štábně a na simulátoru temelínské elektrárny. Cvičení bylo zaměřeno na simulované provedení nápravných opatření, vzájemnou koordinaci a komunikaci energetiků. Po celou dobu byly oba bloky elektrárny Temelín na plném výkonu. Omezen nebyl ani provoz Lipna. Cvičení tedy nemělo vliv na situaci v rozvodné síti.

Reakci na vlastní blackout, tedy situaci, kdy elektrárna přijde o všech deset zdrojů elektřiny, trénuje provozní personál elektrárny Temelín několikrát ročně. Tentokrát se nově zapojily i energetické společnosti ČEPS, E.ON a dispečink ČEZ.

Pohled do pracoviště simulátoru JE Temelín, kde se odehrávala praktická část cvičení.

„Scénář předpokládal, že Temelín nebude moci získat elektřinu z vnější rozvodné sítě. K obnově dodávek v tomto případě pomůže elektrárna Lipno,“ popisuje mimořádnou situaci Ladislav Dubský, směnový inženýr elektrárny Temelín, který cvičení za ČEZ připravoval.

Pokud se do 10 minut nepodaří energetikům obnovit dodávku elektřiny do rozvodné stanice v Kočíně, která je s Temelínem přímo spojena, vyhlásuje se stav nouze.

Na řadu tak přichází elektrárna Lipno. Deset procent výkonu jednoho ze dvou lipenských turbogenerátorů je dostatečných, aby Temelín měl potřebné množství elektřiny pro chlazení reaktoru. „Lipno umí startovat tzv. ze tmy, tedy když v síti není proud. Stačí pustit vodu na turbínu a během několika minut vyrábíme elektřinu,“ vysvětluje Bedřich Kučera, vedoucí provozu lipenské elektrárny. Hlavním úkolem energetických dispečerů z firmy E.ON je pak vyčlenit linku pouze pro Temelín.

„Temelín je v tomto případě prioritní. Aby se elektřina nedostala k jiným spotřebitelům, musíme tuto linku až do vyřešení situace izolovat,“ představuje hlavní kroky společnosti E.ON Pavel Klíma.

Z tohoto pracoviště byly posádce blokové dozorny zadávány všechny poruchy na bloku tak, aby byl doveden ke ztrátě napájení a nutnosti připojit se přímo na elektrárnu Lipno.

Podle energetiků jsou podobná cvičení důležitá vzhledem ke stále častěji hrozícímu přetížení rozvodných linek. „Riziko blackoutu je kvůli větrným elektrárnám v Německu poměrně vysoké. Již v minulosti byla česká rozvodná síť i díky přetokům elektřiny ze severu Německa několikrát na pokraji kolapsu. Zatím se nám toto riziko

podařilo vždy odvrátit. I proto jsou podobná cvičení koordinace energetiků v ČR velmi důležitá. Dnešní cvičení ukázalo, že Temelín je i na tyto krizové situace připraven,“ zhodnotil cvičení Petr Froněk ze společnosti ČEPS, která řídí toky elektřiny v přenosové síti.

Marek Sviták a Václav Brom

LETOS PROBĚHNE VÝMĚNA JODIDOVÝCH TABLET

V srpnu 2013 vyprší expirační doba tablet kalijum jodidu. Ty před pěti lety dostali všichni obyvatelé 13kilometrové Zóny havarijního plánování kolem JE Temelín. Letos v květnu začne jejich výměna za nové.

Starosty obcí z okolí elektrárny Temelín o tom v březnu informoval Miroslav Vlk z útvaru Havarijní připravenosti JE Temelín. „Chtěl bych vás požádat o spolupráci při realizaci této výměny. S vaší spoluprací máme výborné zkušenosti z minulých let a chceme na ni navázat,“ uvedl Miroslav Vlk.

Výměna tablet proběhne od května do července letošního roku jak kolem Temelína, tak i u druhé české jaderné elektrárny v Dukovanech. „Celkem máme pro obě lokality připraveno 260 tisíc balení, včetně desetiprocentní rezervy, která bude uložena na krajských úřadech,“ doplňuje Vlk. Náklady spojené s distribucí budou obcím hrazeny na základě smlouvy mezi jednotlivými obcemi a společností ČEZ.

Technicky proběhne výměna tak, že distributor vybraný ČEZ předá stanovený počet „nových“ tablet starostovi obce. Následně proběhne obměna u všech obyvatel domácností, u všech osob v podnicích, ve školách a v předškolních zařízeních, u všech osob ve zdravotnických, sociálních a rekreačních zařízeních a také ve vojenských útvarech a ve složkách integrovaného záchranného systému. „S distribucí nových tablet budou staženy ty s prošlou expirační dobou. Pro staré tablety si znovu přijede distributor, který je odveze na likvidaci,“ popisuje systém obměny Miroslav Vlk.

A k čemu pomohou tablety kalijum jodid?

Jednou z látek unikajících při radiacní havárii jaderných zařízení je radioaktivní jod. Jod má tendenci shromažďovat se ve štítné žláze člověka. Aby se předešlo hromadění radioaktivního jodu a následnému poškození zdraví, užívají se tablety s jodem neradioaktivním ve formě jodidu draselného (KI), který nasycí štítnou žlázu a zabrání ukládání jodu radioaktivního.

Václav Brom

■ Další informace k výměně tablet, ale i elektronickou verzi Příručky pro ochranu obyvatel najdete na www.temelinky.cz.

Dávkování tablet kalijum jodid

Novorozenci
do věku 1 měsíce

1/4 tablety tj. 16 mg KI

Kojenci a děti
do 3 let

1/2 tablety tj. 32 mg KI

Děti
od 3 do 12 let

1 tableta tj. 65 mg KI

Ostatní osoby
starší 12 let

2 tablety tj. 130 mg KI

ZAJÍMÁ VÁS ROZŠÍŘENÍ TEMELÍNA?

Pošlete nám svůj dotaz. Temelínky odpoví.

Své otázky k záměru rozšíření Temelína posílejte na adresu:

Václav Brom, útvar Komunikace JE Temelín, 373 05 Temelín nebo mailem: vaclav.brom@cez.cz

Petr Novotný, České Budějovice

Jakým způsobem a od koho získává JE Temelín jaderné palivo? Má jeho nákup významný vliv na cenu elektřiny a jaký bude v této oblasti vývoj po případné dostavbě dalších dvou bloků?

Aktuálním dodavatelem jaderného paliva pro JE Temelín je ruská společnost TVEL. Ta palivo na jihočeskou elektrárnu dodává od roku 2010, kdy nahradila americký Westinghouse. Americkému dodavateli skončil 10letý kontrakt a ruská společnost vyhrála tendr vyhlášený již v roce 2006. Stejně jako s Američany je i se společností TVEL uzavřena smlouva na 10 let. Znamená to, že před vypršením tohoto období bude opět vyhlášen tendr na další období. Co se týká dopadu ceny jaderného paliva do nákladů na výrobu elektřiny, tak jsou tyto palivové náklady například ve srovnání s uhelnými elektrárnami velmi malé.

Představují pouze deset procent nákladů na výrobu elektřiny v jaderných elektrárnách. Například v uhelných elektrárnách tvoří náklady na palivo až 70 procent celkových nákladů na výrobu elektřiny.

A jak s palivem u nových bloků? Tady je jednou z podmínek tendru to, že uchazeč o dostavbu musí být současně také schopen dodat i jaderné palivo. A to jak americký, tak rusko-český uchazeč o dostavbu Temelína splňují.

Zachytil jsem, že ČEZ chce od státu garanci výkupních cen elektřiny, a to v souvislosti s výstavbou dalších dvou moderních bloků. Je to tak?

Aktuálně o této záležitosti probíhají jednání na úrovni ministerstva průmyslu a obchodu. To uvažuje o zavedení plošných garancí pro všechny větší nízkouhlíkové zdroje. Do této skupiny patří obnovitelné zdroje (slunce, vítr či malé vodní elektrárny), ale

i jaderné elektrárny, které vyrábějí elektřinu bez emisí skleníkových plynů. Stát by pro ně stanovil pevnou výkupní cenu elektřiny. Fungovalo by to tak, že pokud by tržní cena silové elektřiny byla nad touto garantovanou cenou, provozovatel elektrárny by odváděl přebytek do státního rozpočtu. V opačném případě by stát naopak provozovateli rozdíl doplácet.

Ministerstvo průmyslu se ústy svého náměstka nechalo slyšet, že garance je ochotno dát pouze za předpokladu, že nebude fungovat trh s elektřinou. Tam totiž aktuálně kolabuje obchodování s emisními povolenkami a celý trh je provázen legislativní nestabilitou. Velká energetika je běh na dlouhou trať a pro stavbu tak náročného projektu, kterým je jaderná elektrárna, je právě stabilita cen výsledného produktu – tedy elektřiny – opravdu důležitá.

Odpovídal Marek Sviták, tiskový mluvčí JE Temelín

MŮJ NÁZOR NA DĚNÍ V ENERGETICE

Petr Nejedlý, specialista elektro útvaru Výstavba jaderných elektráren ČEZ

Od podzimu loňského roku probíhá v České republice mnohdy bouřlivá polemika o výši příspěvku na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie (OZE) v roce 2013. Každý z odběratelů najde ve vyúčtování za letošní rok částku ve výši 583 Kč/MWh, přičemž podle kalkulací Energetického regulačního úřadu by bez plánované státní dotace 11,6 miliardy korun částka vystoupala až na 789 Kč/MWh. Problematika trvalého zvyšování příspěvku na OZE bezprostředně souvisí s nastavením garantovaných výkupních cen vyráběné elektřiny v jednotlivých OZE.

Vzhledem k legislativně nařízené podpoře došlo v minulých letech k výraznému navýšení výroby, v případě ČR zejména ve fotovoltaických elektrárnách. A samozřejmě výrazné zvýšení výroby logicky znamená navýšení objemu finančních prostředků vynakládaných na podporu OZE, což se prostřednictvím diskutovaného příspěvku negativně promítá do cen elektřiny pro koncové spotřebitele.

V českých médiích rozhodně nebylo možné přehlédnout opakující se argumentační přestřelky na téma „solárního tunelu“ a kategorické vzájemné obviňování jednotlivých

vých aktérů z neschopnosti, chyb či úmyslné nečinnosti. V této souvislosti však považuji za vhodné připomenout, že rozhodně nejsme jediným státem v Evropě, který se více či méně klopotně snaží průběžně upravovat systém podpor OZE.

Konkrétně v případě fotovoltaiky zavedla v posledních letech retroaktivní opatření ve formě dodatečných daní, snížení výkupních cen, limitované výroby či poplatků za připojení do sítě nejenom ČR, nýbrž i Slovensko, Španělsko, Bulharsko, Řecko a Belgie, zvažuje Francie. V Německu lze očekávat omezení podpory pro nové instalace koncem letošního roku, a to i vzhledem k podzimním parlamentním volbám.

Trvale vzrůstající zastoupení OZE na výrobě elektřiny bezesporu dokladuje začlenění těchto zdrojů do standardního energetického mixu jednotlivých států. Ovšem standardní energetické zdroje musí vyrábět ve stabilním ekonomickém prostředí. Jedná se však o komplikovaný problém, který budou muset státní orgány vyřešit, a to nejenom v ČR.

Další názory na energetiku naleznete na blogu autora:
www.Nejedly.blog.idnes.cz

STAVBA TEMELÍNA 3, 4 SNÍŽÍ NEZAMĚŠTNANOST V KRAJI

Ke snížení míry nezaměstnanosti v Jihočeském kraji přispěje už vlastní konečné rozhodnutí o dostavbě JE Temelín o dva nové moderní bloky. „Podle našich odhadů by nezaměstnanost v regionu měla v souvislosti s dostavbou elektrárny poklesnout nejméně o půl procenta,“ míní ředitel jihočeské pobočky Úřadu práce ČR Ivan Loukota.

Poslední velkou stavební akcí na JE Temelín byla stavba skladu použitého paliva.

Ještě před zahájením vlastní stavby totiž bude nutný rozvoj potřebné infrastruktury například v oblasti dopravy, výstavby nových silnic, bydlení a služeb. Například ke konci února 2013 dosáhla míra nezaměstnanosti na jihu Čech 7,3 procenta a mezi měsíčními vzrostla o jednu desetinu. V konkrétních číslech to znamená, že v závěru druhého letošního měsíce nemělo v kraji práci více než 31 tisíc lidí. Snížení nezaměstnanosti o půl procenta by tedy znamenalo, že stabilní práci v souvislosti s elektrárnou Temelín najde 2200 lidí.

Z analýz jihočeské pobočky Úřadu Práce ČR vyplývá, že mezi takzvané problémové regiony z hlediska nezaměstnanosti v kraji patří také Vodňansko na Strakonicku a Vltavotýnsko na Českobudějovicku, tedy lokality v přímém sousedství s elektrárnou Temelín. „Temelín je sice nedaleko, ale jinak i v těchto místech nacházíme nedostatek stabilních zaměstnavatelů, kteří by nabízeli pracovní místa dlouhodobějšího charakteru. Tuto situaci by příprava a realizace tak významného projektu, jakým by byla dostavba elektrárny Temelín, měla radikálně změnit,“ konstatoval Loukota.

To očekává také jihočeský hejtmán Jiří Zimola. „Každé nové pracovní místo, které v regionu vznikne, je vítané. Kraj, jehož nezaměstnanost výrazně ovlivňují sezónní vlivy, potřebuje především více dlouhodobých pracovních příležitostí a právě ty by měly v souvislosti s přípravou a dostavbou elektrárny přibývat,“ řekl hejtmán. Příprava dostavby Temelína bude zahrnovat například vybudování obchvatů obcí v okolí

elektrárny a modernizaci stávajících či výstavbu nových silnic, po nichž bude na Temelín proudit materiál a stavební personál. Bude nutné vybudovat s předstihem dostatek ubytovacích kapacit. ČEZ uvažuje o výstavbě nových ubytoven či rekonstrukci existujících objektů vhodných k bydlení, které by následně po odchodu dělníků předal do užívání obcí. „Dokud však nepadne konečné rozhodnutí o dostavbě bloků tři a čtyři v areálu Temelína, tyto projekty se nezhájí,“ podotýká tiskový mluvčí JE Temelín Marek Svíták. Skladba profesí potřebných pro dostavbu Temelína bude velmi široká. Od stavebních inženýrů, dělníků všech stupňů a profesí až po techniky se zaměřením na energetiku. K těmto zaměstnáním se ale přidruží i další pracovní místa v dopravě a službách. Stavitelé elektrárny budou muset někde bydlet, nějak jezdit do práce, někde se stravovat. Současně ale budou také relaxovat, sportovat a chodit za kulturou.

Podle údajů Státního úřadu pro jadernou bezpečnost (SÚJB), na základě zahraničních zkušeností z podobných projektů, by rozšíření JE Temelín o další dva bloky mohlo zaměstnat dokonce až 15 tisíc lidí.

Přibližně čtyři tisíce lidí zaměstná vlastní dostavba elektrárny, zhruba 500 - 600 lidí bude potřebovat společnost ČEZ pro zajištění provozu dvou nových bloků.

Dalších téměř deset tisíc lidí najde práci v rámci zajištění služeb pro ty, kteří se budou na výstavbě elektrárny a jejím následném provozu přímo podílet.

„Aktuálně pokračuje tendr na dodavatele bloků 3, 4 Temelína, o kterém by se mělo rozhodnout do konce tohoto roku. Vlastní stavba hlavních objektů elektrárny se předpokládá v letech 2016 - 2017 a právě do tohoto zahájení by se měly vejít práce na souvisejících investicích, které jako první přinesou do kraje nové pracovní příležitosti,“ doplňuje Marek Svíták.

Petr Pokorný

TENDR SE POSUNUL DÁL

Společnost ČEZ odeslala oběma uchazečům, kteří pokračují ve veřejné zakázce na dostavbu Jaderné elektrárny Temelín předběžné hodnocení jejich nabídek.

Oznámení spolu s pozvánkou na jednání obdrželo konsorcium společností Westinghouse Electric Company, LLC a WESTINGHOUSE ELECTRIC ČR a konsorcium společností ŠKODA JS, Atomstroyexport a Gidropress.

„Posouzení a předběžné hodnocení je průběžným krokem v rámci celého tendru. Nyní budou následovat další jednání s oběma uchazeči s cílem vylepšení jejich nabídek,“ říká tiskový mluvčí ČEZ Ladislav Kříž.

Vyhlášení vítěze na jednu z největších energetických zakázek v ČR by společnost ČEZ chtěla zvládnout ještě letos. Vlastní stavba by mohla být zahájena nejdříve v letech 2016 - 2017 a další blok v lokalitě Temelín by začal s výrobou elektřiny kolem roku 2025.

Václav Brom

ORANŽOVÝ ROK 2013 ZAČÍNÁ - PO

Jaderná elektrárna Temelín letos znovu podpoří rozvoj spolkového, kulturního, společenského a sportovního života obcí ve svém nejbližším okolí. V rámci osmého Oranžového roku pomůže stále rostoucímu počtu akcí pro veřejnost ve čtyřiceti obcích částkou devět a půl miliónu korun. „Bez této významné pomoci elektrárny Temelín bychom většinu těchto akcí nemohli v obci pořádat,“ říká starosta obce Temelín Petr Macháček.

Pod hlavičkou Oranžového roku každoročně proběhne kolem 500 akcí. Starostové obcí se jednoznačně shodují v tom, že tento projekt podpory významně posílil samostatné aktivity jednotlivých spolků, sportovních klubů či kulturních a dalších organizací. „Za několik posledních let u nás vznikla řada nových občanských sdružení, která opravdu perfektně pracují a pořádají

spoustu nádherných akcí. Velmi aktivní jsou například dobrovolní hasiči. Vymýšlejí nové programy, nové akce pro děti. Pořádají různé olympiády i třeba soutěže o nejlepší knedlíky. Oranžový rok tak stmeluje lidi v obci a významně podporuje a rozvíjí společenský život,“ chválí osm let běžící projekt Petr Macháček.

Miloš Štěpanovský, ředitel Jaderné elektrár-

ny Temelín, potvrzuje, že podpora obcí v okolí zůstane i nadále jednou z hlavních priorit elektrárny. „Projekt Oranžový rok je léty osvědčený způsob jak prohlubovat vzájemné sousedské vztahy obcí a naší elektrárny. Podpora spolkových, kulturních, sportovních a spoluobčanských a občanských aktivit je důležitá i do budoucna. S dostavbou Temelína lze očekávat, že do obcí okolo elektrárny se začnou postupně stěhovat nové rodiny a noví lidé, kteří na elektrárně najdou práci a v obcích a městech bydlení, zábavu a odreagování,“ podporuje projekt Oranžového roku Miloš Štěpanovský.

Oranžový rok pomáhá rozvíjet občanský život

Oranžový rok je podle Milana Šnorka, starosty Týna nad Vltavou, důležitý i pro město. „Za osm let se Oranžový rok u nás v Týně již pevně ukotvil. Veřejnost to chápe jako významnou součást podpory a rozvoje v oblasti kultury, sportu i spolkového života ve městě. Myslím si, že díky tomuto programu se město v těchto oblastech nadstandardně rozvíjí,“ říká Milan Šnorek.

ORANŽOVÝ ROK - ENERGIE DO ŽIVOTA OBCÍ

V obcích okolo Jaderné elektrárny Temelín se poosmé rozbíhá Oranžový rok. Také letos přinese více jak 500 sportovních, kulturních a společenských akcí. „Smyslem Oranžového roku bylo dát novou energii do spolkového života v obcích kolem elektrárny Temelín. Díky starostům a úsilí místních lidí se to daří,“ říká ředitel JE Temelín Miloš Štěpanovský.

Pane řediteli, Oranžový rok vstupuje do osmého pokračování. Jak byste zhodnotil jeho dosavadní průběh?

Mezi obcemi je o účast v projektu velký zájem. Po počátečním rozjezdu se do projektu pravidelně zapojuje 31 z 32 obcí ze Zóny havarijního plánování. Do kalendáře akcí máme přihlášeno okolo pěti stovek akcí. Jejich uspořádání podpoříme celkovou částkou 9,5 miliónu korun. Líbí se mi velká rozmanitost akcí. Uskuteční se dny pro děti, oslavy výročí obcí či dobrovolných hasičů, setkání rodáků a seniorů, ale i Mistrovství světa v kanoistickém maratónu, které před několika lety pro-

běhlo v Týně nad Vltavou. I z toho je vidět, že myšlenka rozvíjet spolkový život v okolí elektrárny Temelín je každoročně naplněna.

Znamená to tedy, že v porovnání s minulostí probíhá u Temelína více akcí?

Ano, potvrzují to i starostové. Ovšem řada z nich už probíhala i před vznikem Oranžového roku. Díky většímu množství peněz se však podařilo zvýšit jejich kvalitu, to znamená zatraktivnit program, vylepšit organizaci a v konečném důsledku přitáhnout i více lidí. Tou druhou linií bylo pomoci v obcích vytvořit akce nové, které se za těch osm let třeba staly již tradicemi. A to vše se povedlo a dále daří.

Je možné se do Oranžového roku ještě přihlásit?

Za těch osm let je systém výběru projektů již zaběhnutý. Vždy začátkem roku vyzve obec k podání jejich nabídek. Zde je právě prostor pro spolky a organizace v té které obci se do projektu přihlásit. Obce nám pak předávají jednotlivé roční kalendáře. Následuje příprava smluv a vlastní Oranžový rok se oficiálně rozbíhá začátkem dubna. Věřím, že i letos si obyvatelé obcí i jejich návštěvníci Oranžového roku 2013 opravdu užijí, tak jako tomu bylo v letech minulých.

Marek Sviták

POČET AKCÍ STÁLE ROSTE

V Týně nad Vltavou tak mohou i letos, stejně jako v minulých letech, počítat s tradičními akcemi. Mezi ně patří zejména Vltavotýnské letní slavnosti, které před osmi lety

vznikly právě díky projektu Oranžový rok a tradiční umělecká letní výstava Vltavotýnské výtvarné dvorky. Chybět nebude ani kouzelnický festival – Kouzelný koktejl. „Mohu potvrdit, asi stejně jako moji kolegové z jiných obcí a měst, že počet akcí, a s tím související počet žádostí o podporu, rok od roku roste. To považuji za jasný signál toho, že Oranžový rok má významně pozitivní vliv na rozvoj občanského života ve městě,“ uzavírá starosta Týna. Oranžový rok je společným projektem Jaderné elektrárny Temelín a třech desítek obcí ležících v okolí elektrárny. Byl zahájen v roce 2006 a je zaměřen na podporu kultury, sportu a společenského života. V roce 2007 mu Asociace Public Relations Agentur udělila Českou cenu PR v kategorii Community Relations.

Marek Sviták

PRANÍ NA VALŠE SI VYZKOUŠELY I DĚTI

Výstavu „Z truhly našich babiček“ uspořádala v březnu Sdružená obec baráček Vitoraz Týn na své baráček rychtě. Návštěvníci si letos prohlédli, jak vypadala domácnost našich babiček a prababiček. Děti ze škol si mohly vyzkoušet i dřinu při praní na valše v neckách.

Téměř v žádné domácnosti nechyběl dřevěný kredenc s vystavenými parádními hrnečky a vyšívánými krajkami na policích, mycí stůl určený k odkládání a mytí použitého nádobí. Nezbytný jídelní stůl současně sloužil i jako pracovní deska, lavice a židle. Šicí stroj značky Singer nesloužil tak jako dnes k ozdobě, ale byl i nezbytnou součástí mnoha domácností. „Také automatická pračka tehdy ještě patřila do říše fantazie, nahrazovaly ji dřevěné necky, později plechová vanička a valcha. Prádlo se v zimě sušilo na šňůrách natažených v kuchyni, žehlilo se těžkými železnými žehličkami, které se ohřívaly na plotně,“ přibližuje obraz domácnosti našich babiček a prababiček rychtářka Sdružené obce baráček Vitoraz z Týna Jaroslava Fialová. Tohle všechno mohli návštěvníci na rychtě vidět a mnozí dospělí si s nadšením vzpomínali na svoje babičky, se kterými prožívali krásné dětství. „Nadšené byly i děti, pro které bylo vlastnoručně vyzkoušené praní na valše velkým dobrodružstvím i příjemnou zábavou,“ usmívá se syndička týnských baráček Jaroslava Svobodová.

„Výstavu každoročně pořádáme v rámci Vltavotýnského Oranžového roku a díky finanční podpoře ČEZ Jaderné elektrárny Temelín může být v tomto rozsahu,“ chválí energetiky rychtářka.

Václav Brom

ORANŽOVÝ ROK 2013

DUBEN

- 20. 4. ■ 1. ČEZ VETERAN CUP ve stolním tenise, Týn nad Vltavou;
- Galaxy Maraton Tálín, závody na horských kolech (trati 35 a 50 km), + dětský závod, Tálín;
- 23. 4. ■ Den Země, pro všechny děti obce Olešník, ZŠ a MŠ Olešník;
- 27. 4. ■ Trojboj dvojic (šipky / stolní tenis / stolní fotbal) + zábava, Čičenice;
- Předmájové setkání všech generací obyvatel obce na návsi pod kaštanem, kulturní program pro děti, Čenkov;
- 30. 4. ■ Jarní slavnosti spojené se stavěním májky, Štipoklasy;
- Pálení čarodějnic, Čičenice;
- Stavění májky, Bzí, Dolní Bukovsko, Radonice;
- Vítání jara spojené s pálením čarodějnic a stavěním máje, Hosty;
- Stavění májky, vítání jara, Temelín, Bečice;
- Tradiční „Pálení čarodějnic“, Žďár;

KVĚTEN

- 1. 5. ■ Májový pochod, zahájení Oranžového roku 2013, Všeteč;
- Dětský den aneb netradiční sportování rodičů s dětmi, Dolní Bukovsko;
- 3. 5. ■ Den matek, společenské setkání maminek v kulturním domě, Neznašov;
- 4. 5. ■ O pohár starosty města, soutěž v požárním sportu, Bechyně;
- Setkání žen, KD Horní Kněžeklady;
- 5. 5. ■ Den otevřených dveří aneb oslava svátku sv. Floriána, ukázky práce, techniky a zásahu hasičů + soutěže pro děti, Dolní Bukovsko;
- 8. 5. ■ „Skalská míle“, běžecký závod (1 míle + 700m), + pochod, Skály;
- 11. 5. ■ Kočárkovo-koloběžková rallye, akce ke Dni matek, Čičenice;
- Rybářská soutěž „O Nákeřského kapra“, Nákrš;
- Rybářské závody, Zahájí.

STUDENTI ČVUT PRAHA SE ZAMĚŘILI NA ČERPADLA

V polovině března přijelo pod vedením docenta Václava Dostála na JE Temelín sedmnáct studentů FS ČVUT Praha, oboru Jaderná energetická zařízení. Zájem této odborné skupiny byl výhradně zaměřen na čerpací techniku elektrárny. „Čerpadla představují jedny z velmi důležitých strojních zařízení nejen v jaderné energetice, ale i energetice obecně. Například na JE Temelín je v provozu přes dva tisíce čerpadel s příkonem od několika kilowatt, až po mohutná hlavní cirkulační čerpadla s příkonem přes šest megawatt. I proto je Temelín z pohledu čerpací techniky pro nás tak zajímavý,“ říká jeden ze studentů doktorandského studia Ondřej Burian.

„Velká část absolventů těchto technických oborů, kteří projdou takto odborně zaměřenými akcemi a programy, totiž nachází uplatnění právě třeba na jaderných elektrárnách naší společnosti. Mají přitom jedinečnou možnost setkat se s odborníky z praxe a podívat se alespoň na chvíli do prostředí reálného provozu, které se v mnoha případech stane jejich budoucím pracovištěm,“ říká Pavel Šimák z útvaru Lidské zdroje společnosti ČEZ, který tyto odborně zaměřené akce pro studenty pomáhá na elektrárnách společnosti ČEZ organizovat. Dále potvrzuje velmi vstřícný přístup JE Temelín k pořádání podobných exkurzí pro vysoké školy. Aktivita, jako jsou Letní univerzita a Jaderné maturita, budou pokračovat. „Díky těmto akcím se ČEZ a zejména jeho jaderné elektrárny nezanedbatelnou měrou podílejí na výchově budoucích jaderných inženýrů v ČR,“ doplňuje docent Václav Dostál.

Václav Brom

Den na Temelíně byl pro studenty rozdělen na dvě části. Dopoledne proběhla odborná přednáška o čerpadlech použitých na JE Temelín, kterou vedli pracovníci oddělení péče o zařízení Miroslav Šálený a Josef Roháč. Odpoledne pak studenti s odborným doprovodem, který zajistili temelínští Josef Roháč a Miroslav Křivanec, navštívili vybrané provozy na strojovně prvního bloku. Tam viděli v provozu hlavní typy čerpadel použitých v sekundární části. Studenti navštívili i čerpací stanici s mohutnými chladicími čerpadly. „Velké díky za čas i zajímavé informace patří všem temelínským odborníkům na čerpací techniku. Líbilo se mi i jejich nadšení pro věc, se kterým se nás na Temelíně ujali a které, jak věřím, bylo pro studenty vysoce motivující,“ pochvaluje si speciální odbornou exkurzi docent Václav Dostál a doplňuje, „tato akce je součástí tematicky zaměřených exkurzí, které naše fakulta každoročně pořádá společně s elektrárnou Temelín pro posluchače našeho oboru. A myslím, že spolupráce je pro obě strany velmi přínosná.“

NADACE ČEZ POMOHLA DOMÁCÍMU HOSPICI JORDÁN

Téměř osmdesát procent nevléčitelně nemocných si přeje setrvat v domácí péči, mezi svými nejbližšími. Přání se však splní jen čtyřem procentům pacientů. Většina je odkázána na nemocnice či léčebny pro dlouhodobě nemocné. Řešení nabízí domácí hospice, například táborský Domácí hospic Jordán. Díky loňskému hlasování Jihočechů v projektu „Vaše volba“ pomohla Nadace ČEZ Tábořským půl miliónem korun. Tyto peníze pomohou starat se o více pacientů.

Podobná potřebná zařízení se právě často potýkají s nedostatkem financí. Obyvatelé jižních Čech se však loni rozhodli hospic Jordán podpořit, když pro něj hlasovali ve veřejné anketě „Vaše volba“, pořádané Skupinou ČEZ. Díky příspěvku Nadace ČEZ ve výši 500 tisíc korun bude moci Jordán přijmout do své péče dvojnásobek pacientů.

O služby tábořského zařízení projevuje zájem stále více lidí. Poskytuje totiž specializovanou paliativní péči nevléčitelně nemocným lidem v konečném stádiu nemoci a jejich blízkým, kteří se o ně doma starají 24 hodin denně, sedm dní v týdnu.

„Spolu s rodinou se nemocnému věnujeme a doprovázíme jej až do konce jeho života. Ani sebelepší nemocniční zařízení totiž nemůže nahradit láskyplnou domácí péčí,“ vysvětluje Jana Špačková Chalupská, ředitelka Domácího hospice Jordán.

Díky příspěvku Nadace ČEZ rozšíří tábořský hospic svůj zdravotnický tým o zdra-

Díky půl milionu Nadace ČEZ může Hospic Jordán rozšířit svou péči na více pacientů.

SPOLUPRÁCE S NADACÍ ČEZ NA JIHU POKRAČUJE

Systém podávání žádostí 2013, žádosti o podporu projektů či vstup do grantových řízení Nadace ČEZ se probíralo při březnovém setkání starostů obcí kolem elektrárny Temelín se zástupci ČEZ.

Ředitelka Nadace ČEZ Michaela Žemličková upozornila starosty na nový elektronický systém zasilání žádostí o granty i reklamní spolupráci. „Jde o jednoduchý elektronický formulář. Výhodou je, že žádosti přijímáme v elektronické podobě během celého roku, a to celých 24 hodin denně. Věřím, že tento nový způsob vám usnadní práci.“

„V Jihočeském kraji Nadace ČEZ loni podpořila 53 projektů v hodnotě 22,4 milionu korun. Otevřeny byly tři nové Oranžové učebny, úspěšně se dotáhly dva projekty Oranžových schodů. Mimo jiné byla otevřena i čtyři nová Oranžová hřiště, a to v Dřitní, Rožmitále na Šumavě, Lišově a ve Zlivi. Celkem je již tady v jižních Čechách postaveno 37 těchto hřišť z 200 realizovaných v České republice,“ uvedl manažer Nadace Ondřej Šuch.

„U nás v Žimuticích přibude na mapu Oranžových hřišť letos další. Nedávno jsem od Nadace ČEZ obdržel radostnou zprávu o její podpoře ve výši 750 tisíc korun na stavbu víceúčelového sportovního hřiště v naší obci. O podporu jsme letos žádali potřeť a jsem rád, že jsme uspěli. Příspěvek Nadace ČEZ nám pokryje více jak polovinu nákladů,“ pochvaluje si starosta obce Žimutice Zdeněk Šaleny.

votní sestru na plný a lékaře na částečný úvazek, což mu umožní přijmout více pacientů do speciální péče. Nyní disponuje týmem 15 lidí, složeným mimo jiné z lékařů, zdravotních sester, sociálních pracovníků, pečovatelské, psychoterapeutů, psychiatra a duchovního. Rodinám nemocných pomáhají pracovníci hospice například vyřizovat příspěvky na péči o nemocné, učí rodinné příslušníky pacientů základům ošetrovatelské péče a jsou jim k dispozici non-stop. Velmi se osvědčila také podpora psychoterapeuta, který rodinám pomáhá zvládat obtížnou situaci.

Anketa Skupiny ČEZ „Vaše volba“ umožňuje lidem ve všech regionech ČR hlasovat pro nejužitečnější projekt z oblasti školství, ekologie, zdravotnictví, vzdělávání, kultury, sportu, včetně pomoci lidem se zdravotním handicapem nebo sociálně slabším osobám. „Opravdu nás těší, že lidé vnímají význam sociálních institucí, které pečují o potřebné. Považujeme je za velmi důležité a jsme rádi, že je s podporou veřejného hlasování můžeme podpořit,“ dodává Michaela Žemličková, ředitelka Nadace ČEZ.

Marek Sviták

Další informace k práci a projektům Nadace ČEZ najdete na internetových stránkách www.nadacecez.cz a www.cezregionum.cz.

Václav Brom

■ Další fotografie a video Jihočeské televize a další informace k Hospici Jordán a k projektům Nadace ČEZ najdete na www.temelinky.cz.

PĚT NOVÝCH SOCIÁLNÍCH BYTŮ PRO OBEC TEMELÍN

Začátkem května se začnou stěhovat nájemníci do nového bytového domu v obci Temelín. Do novostavby s pěti byty určenými zejména pro rodiny s nízkými příjmy či matky s dětmi investovala obec osm miliónů korun. „Stavba je dokončena. Zbývá zapojit elektřinu a nájemníci se mohou začít okamžitě stěhovat. Následovat bude už pouze úprava prostranství před domem,“ uvedl při prohlídce dokončených bytů stavební technik Obecního úřadu Temelín Václav Pekárek.

Starosta obce Temelín Petr Macháček při přebírání dokončených sociálních bytů v obci

Obec Temelín objekt v centru obce, naproti benzinové čerpací stanici na příjezdu od Týna nad Vltavou, přiléhající k Temelínské hospodě, odkoupila jako hrubou stavbu od soukromého vlastníka. „Nedokončený objekt hyzdil celý tento prostor. Rozhodli jsme se, že jej dokončíme jako bytovku pro nízkopříjmové obyvatele obce, kteří si nemohou dovést platit vyšší nájemné. Bytovku budou využívat výhradně stávající obyvatelé obce a jejich místních částí,“ řekl starosta Temelína Petr Macháček. Celá bytovka se skládá z jednoho bytu 1+1 o výměře přibližně 50 metrů čtverečních

a čtyř bytů 2+1 o velikosti 80 metrů čtverečních. Nájemné u větších bytů bude maximálně dva tisíce korun měsíčně. Všechny pět bytů už má své nájemníky. Většina z nich měla žádost o přidělení bytu podanou několik let.

Celá stavba trvala rok, stála osm miliónů korun a investici hradila obec z vlastních zdrojů. „Snažíme se dělat pro naše obyvatele maximum, ale je jasné, že bez stabilních a každoročních příjmů z elektrárny Temelín bychom si podobné investice dovést nemohli,“ poznamenal starosta.

Petr Pokorný

VELIKONOČNÍ TRH NA TEMELÍNĚ POMOHL POTŘEBNÝM

Deset tisíc korun utržily za prodej výrobků na JE Temelín chráněné dílny jindřichohradeckého sdružení Proutek a Domov Libnič. Zaměstnanci temelínské elektrárny koupí výrobků s velikonoční tematikou tak pomohli potřebným. Charitativní trhy probíhají na Temelíně už pět let. Pravidelně jezdí chráněné dílny vystavovat a prodávat své výrobky „pod chladicí věže“ v době vánočního adventu. Od loňského roku přibýly i trhy před Velikonocemi. Letos šly na odbyt zejména proutěné koše, malovaná vejce, dřevěné velikonoční ozdoby nebo pomlázky.

„Na Temelíně už vystavujeme potřeby a jsme tady moc spokojeni. Na zaměstnancích elektrárny je vidět, že jsou rádi, že mohou pomoci,“ říká Zdeňka Kocihová, terapeutka z Domova Libnič a centra sociálních služeb Empatie. Jeho klient Pavel Hraše pletl během trhů proutěný košík přímo před očima energetiků. „Upletení jednoho košíku mi zabere půl dne. Kromě toho vyrábím například dřevěné ptáčky nebo dřevěná velikonoční vejčka,“ znamená Pavel Hraše.

Dva proutěné košíky si koupila Pavla Radouchová. „Jednak se mi líbily a taky jsem chtěla podpořit dobrou věc. Cena v tomto případě nehrála žádnou roli,“ uvedla. Libničtí jezdí své výrobky vystavovat také na zářijové lišovské slavnosti a českobudějovické vánoční trhy. „Tady na Temelíně

vyděláme asi trojnásobek toho co na těchto trzích. Tyto peníze pak používáme na nákup materiálu a odměnu pracovníků,“ doplňuje Kocihová.

Plyšové hračky, dřevěné misky nebo zapichovátka do květináčů přivezli na Temelín z jindřichohradecké chráněné dílny zástupci sdružení Proutek.

„Zaměstnáváme 21 lidí s mentálním postižením, pro které je jinak velmi složité najít pracovní uplatnění. Temelín nám dal příležitost ukázat naše výrobky a současně přitom něco vydělat,“ říká Milena Tretterová, vedoucí chráněné dílny Proutek.

■ Další fotografie a informace k Velikonočním trhům na JE Temelín najdete na www.temelinky.cz.

Marek Sviták

ZOO HLUBOKÁ ČEKÁ DALŠÍ PŘÍRŮSTKY DO SVÝCH EXPOZIC

Křest tří jehňátek ovcí ouessantských zpestřil velikonoční program v ZOO Hluboká nad Vltavou. Týdenní jehňata dostala jména od dětí, které přijely na Hlubokou se svými rodiči z celé republiky. Podle ošetřovatele Martina Drhy přibudou brzy k čerstvě pojmenovaným jehňatům Šimonovi, Vítovi a Barunce další mláďata.

„Jako úplně první mláďata letošního roku se nám narodily dvě marylky stepní, což jsou hlodavci žijící v Jižní Americe. Připomínají na první pohled spíše zajíce, ale jsou příbuzné morčátkům. Narodil se nám také lemur kata,“ vyprávěl zástupce ředitele zoologické zahrady Roman Kössl. Bohužel kolpici snesli vajíčka, která jim venku na hnízdech zmrzla. Podobně dopadli třeba krkavci. „Naštěstí ptáci po zničené první snůšce snesou náhradní vejce. Je to taková pojistka přírody. Zejména na ptácích je vidět, jak jsou nabuzení na jaro. Podobně jako lidé,“ usmál se Roman Kössl. Ten trávil mnoho času na stavbě nových expozic, které mají být kompletně dokončené do konce června. „Už je vidět, že každý výběh má svůj charakter. Nejméně hotové jsou výběhy pro stepní zvířata, ve výbězích pro velké šelmy se dodělávají po obvodu umělé skály a kovové oplocení. Zvířata budeme v nových výbězích zabydlovat postupně. Ne všechna je možné transportovat v horkých letních dnech. Třeba u kamzíků horských je to značné riziko,“ upozornil Roman Kössl.

Kamzíci se spolu s orly skalními a svišti horskými stanou obyvateli jedné nové expozice. Terária zabydlí evropské plazi, které již v hlubocké ZOO chovají. Kromě českých druhů hadů a ještěrek to budou například suchozemské nebo bahenní želvy. Do další expozice se nastěhují šelmy - medvědi, tygři a rosomáci. Návštěvníci je uvidí nejen zvenku. V pozorovatelně v umělé jeskyni budou mít k dispozici velký LCD monitor s mnoha informacemi, obrázky a videi o životě zvířat ve volné přírodě, ale také se zá-

běry z kamery umístěné do veřejnosti nepřístupných tygřích ubikací. V ZOO najde letos nový domov roční samec tygra, samici k němu ZOO pošle příští rok. O nových zvířatech jedná vedení se zoologickými zahradami po celé Evropě. „Máme domluvené sviště, z Rakouska by měli dorazit krátce po dokončení expozice syslové, v červnu určité přivezeme do stepní expozice gazely perské. Pokud se nám nepodaří sehnat dropy, přestěhujeme na jejich místa stepní jeřáby panenské. U nás v ZOO už na nové prostory čekají supi mrchožraví, pár orlů skalních vypustíme do voliery, jakmile ji dovybavíme,“ popsal Roman Kössl s tím, že se vítané společnosti dočká Brutus, dvouroční samec losa evropského. Dvě roční samičky za ním v květnu přijedou z Mnichova. „Novou samici rysa už máme od února výměnou z německého Magdeburku. Je to zkušená matka, už třikrát vyvedla mláďata. Věříme, že se jí to povede i u nás. Když ne letos, určitě příští rok,“ doufá Roman Kössl.

Ovšem ne všichni současní obyvatelé ZOO využijí přistavených příbytků. „Nebudeme stěhovat medvědy. Dva naši samci brtníků už jsou v letech, je jim třiaadvacet a vytržení z prostředí, které znají celý život, by pro ně mohlo být velmi nepříjemné. Navíc by je před transportem bylo nutné uspat, proto je necháme v jejich klidu. Jednáme se zoologickými zahradami na východě o možnost získat asijský poddruh medvědů hnědých,“ uvedl Roman Kössl.

Velikonoční program v ZOO obohatilo nejen například předvádění dravců, ale také výtvarná dílna. „S podobnými akcemi počítá-

me přibližně každý měsíc, stačí se podívat na naše stránky www.zoohluboka.cz. Prvního května si jako každoročně připomeneme May Day, a to nejen proto, že slavíme výročí otevření naší zoologické zahrady. May Day je také mezinárodní kód pro volání o pomoc. Jako člen Evropské asociace zoologických zahrad jsme se letos připojili ke kampani na ochranu zvířat jihovýchodní Asie. Podpoříme tak povědomí o problému, který se nás netýká jen zdánlivě. Letos se budeme hodně věnovat také obojživelníkům, včetně ochrany našich druhů,“ přiblížil Roman Kössl.

Největší problém, který v poslední době potrápil návštěvníky i personál ZOO, se podle Romana Kössla podařilo odstranit. Jihoa-merický pavilon Matamata byl od Vánoc až do konce března nepřístupný. „Po odpojení elektřiny v celé oblasti na několik hodin a po jejím opětovném připojení shořelo kompletně elektronické ovládání dveří. Dlouho jsme vymýšleli, jak takové situaci zabránit při dalším výpadku a jak zamezit, aby vlhkost z tropického pavilonu nepronikla, kam nemá. Drobností k řešení máme stále dost. A k nim každodenní starosti o stavbu, o specifický projekt, který už se nikdy nebude opakovat. Navíc plánujeme další novinky. Třeba zvětšení zimoviště pro plameňáky nebo lepší prostory pro vlky, kteří zatím přebývají ve starém výběhu z padesátých let minulého století. Máme radost, že pokračuje naše spolupráce s Jadernou elektrárnou Temelín, která přispěje také k realizaci nápadů v nových expozicích,“ ocenil Roman Kössl.

Václav Jahoda

CESTA NA IC JE TEMELÍN PRO CYKLISTY BUDE ZNAČENA

Jakmile přijde opravdové jaro, začne instalace dopravního značení na mezinárodní cyklistické trase EuroVelo 13. Jedná se o cyklotrasu podél „železné opony“, podél státní hranice s jižními sousedy od Černé hory (Plzeňský kraj) až k obci Písečné (Jihomoravský kraj).

„V současné době probíhá vyhledávací etapa páteřní trasy Cyklistická cesta Lužnice – Nežárka, která bude k užívání předána veřejnosti jejím vytyčením v terénu instalací dopravního značení v předpokládaném termínu před sezonou 2014,“ konstatoval ředitel Nadace Jihočeské cyklostezky Vladimír Vořhel. Zmínil i práce na Vltavské cyklistické cestě: „Mezi Českými Budějovicemi a Týnem nad Vltavou jsou to v posledních letech postupné stavební úpravy. Loni a předloni bylo realizováno několik úseků s výraznou podporou Jaderné elektrárny Temelín mezi Litoradicemi a Týnem nad Vltavou. Konkrétně Litoradice – hráz Hněvkovice, hráz Hněvkovice – Břežky, Břežky – Týn. Mezi Českými Budějovicemi a Hlubokou nad Vltavou by ve druhém pololetí letošního roku měla být, opět s významnou podporou temelínské elektrárny, dokončena cyklostezka po pravém břehu Vltavy. Levobřežní cyklostezka je již kriticky přetížena.“

Vladimír Vořhel připomněl i další počiny pro cykloturisty v jihočeském regionu v letošním roce. „Svazek obcí regionu Písecka

byl úspěšný s žádostí do regionálního operačního programu a získal finanční prostředky na výstavbu části Otavské cyklistické cesty v úseku Kestřany – Putim. Stavební realizace bude zahájena letos a napojí se na již existující úsek Putim – Písek. Rovněž z prostředků ROP bude vyznačena cyklistická cesta podél řeky Volyňky.“ Třeboňsko, Česká Kanada, Šumava. To jsou podle představitelů Nadace Jihočeské cyklostezky nejvyhledávanější oblasti. Zkvalitňování Vltavské cyklistické cesty v úseku České Budějovice – Týn nad Vltavou výrazně zvýšil pohyb cykloturistů severním směrem podél Vltavy. „A protože cyklisté neradi jezdí tam a zpět po stejné trase, roste pohyb i po ostatních cyklotrasách v oblasti, které jsou využívány jako alternativní trasy zpět. Jako příklady mohu zmínit CT1079 a CT1095, které jsou vedeny velmi příjemnou krajinnou morfologií. Nejjihočeské návštěvníky přitahuje i pohled na chladicí věže elektrárny Temelín, ať už je jejich vztah k jaderné energetice jakýkoliv. Proto budeme letos před sezonou při doplňování značení nových úseků Vltavské

cyklistické cesty doplňovat i značky odkazující na Informační centrum JE Temelín na Vysokém Hrádku,“ uzavřel ředitel Nadace Jihočeské cyklostezky Vladimír Vořhel. Oficiální zahájení cyklistické sezony 2013 v Jihočeském kraji se uskuteční 11. května v Prachaticích při akci Na kole Šumavou z renesančních Prachatic.

Václav Jahoda

NA KOLO JEDINĚ S PŘÍLBOU

Až cyklisté vyrukují po zimní pauze s koly ze sklepů a z půd, neměli by zapomenout na prohlídku svých strojů.

„Jedná se o kontrolu plášťů a duší, ty vždycky nejvíc hoří, dále o vycentrování kol a seřízení přehazovaček, případně také o kontrolu rámu,“ vyjmenoval Václav Otčenášek, majitel firmy Cyklosport, která působí v Týně nad Vltavou od roku 1992. Dle jeho slov někteří lidé jezdí na kolech v tristním stavu. V cykloservisech přitom za základní prohlídku zaplatí nejvýše pár stovek. Čím dál více cyklistů naštěstí chápe, jak důležité je používat cyklistickou přílbu. „Přimlouvám se za používání helmy. Několika mým kamarádům zachránila zdraví, jednomu dokonce život,“ zvažněl Václav Otčenášek. Přes nepřízeň počasí už letos našlapal v pedálech přes 1350 kilometrů. „Za rok naježdím kolem sedmi tisíc kilometrů. Jsem po cyklisticku silničář. Na silnici jsem vyrostl i jsem na ní odjel několik závodů. Hodně oblíbená moje trasa vede přes Hněv-

kovickou přehradu na Temelín, kolem věží a dál přes Nákří, Divčice a Zliv směrem Vodňany a odtud zpátky. Další z Březnice přes Borkovická blata, Soběslav a okolní vesnice, z Bechyně se pak vracím nazpátek,“ popsal rodilý „Tejňák“.

Cyklostezky příliš nevyužívá, přestože jednu má pár metrů za prodejnou: „Její smysl nezpochybňuji, ale bývá na ni až příliš velký provoz. Než se neustále vyhýbat kočárkům, psům a in-line bruslařům, radši jezdím po silnici.“

Václav Otčenášek naznačil absenci cyklostezek ve městech. „V nich jsou cyklisté asi nejvíce ohroženi. Nejedná se jen o Týn. Několikrát jsem zažil najíždění aut na cyklisty ve stylu „já jsem tady pán“. K větší bezpečnosti by stačily pruhy určené cyklistům, které vídám v cizině.“

Václav Jahoda

SOUTĚŽÍME S EDOU A IDOU

Namalujete:

„Konečně jaro. Můžeme ven.“

Také Edu s Idou, ačkoliv rádi lyžují, letošní dlouhá zima už šťve. „Ať již vyjde sluníčko, vysuší cyklostezku v Týně u Vltavy a budeme moci vyjet na kole či bruslích. Kamarádi, i na obrázcích, které nám přišly na minulé téma, které znělo „**Tak na tohle se nyní těším**“, je vidět, že se i vy již na jaro a sluníčko těšíte. Věřte, přijde a bude krásné jako každý rok. I proto jsme pro parádní obrázky, které malujete, zvolili znovu jarní téma,“ říkají společně Eda a Ida, když vyhlašují druhé téma soutěže s Temelínkem, které tedy je „**Konečně jaro. Můžeme ven.**“

Soutěž je určena pro mládež do 18 let. **Uzávěrka je 6. května 2013.** Své obrázky posílejte na adresu: JE Temelín, Václav Brom, oddělení Komunikace, 373 05 Temelín. Na obálku napište: **SOUTĚŽÍME S EDOU A IDOU - 2/2013.**

EDA & IDA

Eda a Ida vyhlašují
soutěž s Temelínkem

Výherci z minulého čísla Temelínek

Krásný jarní sportovní obrázek poslal 8,5letý **Pavlík Kohoutek z Dřítně**. Ten kromě obrázku napsal i pár krasopisných řádek ze svého života. Děkujeme. „Jmenuji se Pavel, žiji ve vesnici Dříteň. Bydlím naproti škole, proto jsem tam za chvíli. Moji rodiče pracují na elektrárně Temelín. Doma nejsem sám, protože mám starší sestru Elišku. Když mám volno, rád jezdím na kole, hraji na počítači, plavu. Rádi jezdíme na společné výlety.“ Krásné jarní obrázky poslaly děti z **Mateřské školky Jahůdky Bechyně**. Typické zelené jarní obrázky se sluníčkem, ptáčky a hlavně usměvavými lidmi nakreslila šestiletá **Barbora Holinková** a stejně stará **Dana Mašterová**. Jarní pohled z okna nám poslala osmiletá **Aneta Drunecká** ze **ZŠ Logopedické Týn nad Vltavou**.

Pavlík Kohoutek

Barbora Holinková

Aneta Drunecká

Dana Mašterová

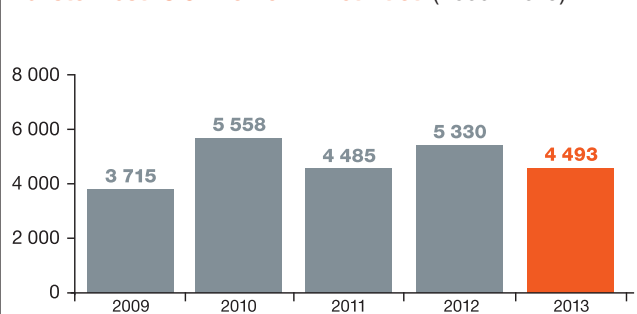
NA BLOK JDE KAŽDÝ TŘETÍ

V prvním čtvrtletí letošního roku přijelo na Informační centrum JE Temelín 4 493 návštěvníků. Každý třetí z nich měl možnost prohlédnout si výrobní blok.

První tři měsíce roku jsou pro temelínské informační centrum každoročně návštěvnícky slabší - rozjezdové. „Do areálu elektrárny, tedy na blok, můžeme každý den vzít pouze jednu 32člennou skupinu. V březnu jsme měli prakticky všechny tyto denní termíny naplněné. Od začátku roku mělo možnost projít strojovnu s největší českou turbínou a podívat se přímo k chladicím věžím 1577 lidí, tedy každý třetí návštěvník,“ říká vedoucí Informačního centra JE Temelín Jana Gribbinová a doplňuje ke složení zájemců o informace z Temelína, „od dubna, nebo letos díky horšímu počasí spíše od května, se rozjede turistická sezóna a zvýší se počet individuálních návštěvníků z řad turistů. V prvním čtvrtletí jsou ovšem základem návštěvnosti exkurze základních, středních a vysokých škol, které tvoří 75 procent návštěvníků.“

Václav Brom

Návštěvnost IC JE Temelín 1. čtvrtletí (2009 - 2013)

Zdroj grafu: databáze Informačního centra JE Temelín.

OSVĚTLÍME PŘECHODY

Vy řekněte které

NADACE ČEZ

Osvětlení přechodů zachraňuje životy.

Proto vám chce ČEZ na riziková místa posvítit.
Rozhodněte, kde je naše pomoc potřeba nejvíce.
Hlasujte na **www.cezregiony.cz**.

JSME S VÁMI. SKUPINA ČEZ